GAZETA KRAKOWSKA

Nro 32.

z KRAKOWA dnia 20 KWIETNIA 1828 ROKU w NIEDZIELĘ.

Z Warszawy d. 11 Kwietnia.

Wypis z Protokółu Sekretaryatu Stanu Królestwa Polskiego.

Z Bożey Łaski
MY MIKOŁAY I.
Cesarz Wszech Rossyy, Król Polski
&c. &c. &c.

Chcąc uchylić zachodzącą wątpliwość względem sposobu doręczania uwiadomień o wydzierżawieniach dóbr nieruchomych wieyskich i mieyskich w drodze exekucyi wedle Art: 10 Uchwały Namiestnika Królewskiego z dnia 2go Września 1823 roku, w przypadkach gdzie na takowych dobrach Instytuta duchowne, edukacyyne i inne publiczne maią zabezpieczone prawa, summy i fundusze, a od tych przełożeni lub beneficyaci upoważnieni są, bądź na rzecz Instytutów, bądź bezpośrednio na swą korzyść, pobierać użytki i dochody.

Zważywszy, że w skutku Artykułu tu wspomnionego, uwiadomienia o wydzierżawieniach dóbr, rzeczonemi ciężarami realnemi obarczonych, dla Instytutów, w obranem dla nich w Aktach hypotecznych zamieszkaniu, to iest: w Biórze Prokuratoryi Jeneralney, lub Kommissyiów Woiewódzkich wręczane bywaią, od których przełożeni i beneficyaci, dopiero póżniey otrzymuią uwiadomienia o takowych dzierżawach;

Zważywszy, że droga ta pośrednia sprawia zwłokę i naraża ich na opóźnianie w dopilnowaniu Instytutowych lub własnych swych praw na terminach Art: 12 teyże Uchwały oznaczonych, co nawet utratę czasowych dochodów dla Instytutów, przełożonych i beneficyatów pociągnąć może;

Zważywszy daley w szczególności co do beneficyatów, że ci, iako usufruktuaryusze legalni, nie podlegaią we względzie swych dochodów, ani dozorowi Władz Administracyynych, ani obronie prawney Prokuratoryi Jeneralney, a zatem maią niezaprzeczone prawo bydź wprost zawiadomionemi o wspomnionych wydzierżawieniach:

Na przełożenie Kommissyi Rządowey Wyznań Religiynych i Oświecenia Publicznego, po wysłuchaniu zdania ogólnego Zgromadzenia Rady Stanu;

Postanowiliśmy i stanowiemy:

Iż we wszelkich przypadkach, gdzie idzie o dochód przemiiaiący, od praw i funduszów Instytutów publicznych pobierany,

przez przełożonych wszelkich Instytutów i Klasztorów, bądź należących, bądź nienależących do rzędu zgromadzeń ubogich i miłosierdzia, tudzież przez Proboszczów lub innych iakiego bądź nazwiska beneficyatów publicznego funduszu, tam wszelkie doręczania Uchwałą Namiestnika Naszego z dnia 2go Września 1823 roku przepisane, maią bydź czynione nietylko Prokuratoryi Jeneralney, ale oraz także wprost właściwym przełożonym, Proboszczom i beneficyatom, a to pod nieważnością doręczeń inaczey dopełnionych.

Wykonanie ninieyszego postanowienia, które w Dzienniku Praw umieszczone bydź ma, Kommissyiom Rządowym, Wyznań Religiynych i Oświecenia Publicznego, tudzież Sprawiedliwości, w czem do którey należy, polecamy.

Dan w Petersburgu dnia 21 Lutego (4 Marca) roku Pańskiego Tysiącznego ośmsetnego dwudziestego osmego, a Panowania Naszego trzeciego.

(podpisano) MIKOŁAY.

Minister Wyznań i Oświecenia
(podpisano) Stanisław *Grabowski.*
przez Cesarzá i Króla
(L. S.) Minister Sekretarz Stanu:
(podpisano) Stefan Hr. *Grabowski.*
Zgodno z Oryginałem:
Minister Sekretarz Stanu:
Stefan Hr. *Grabowski.*
Zgodno z Oryginałem.
Radca Sekretarz Stanu, Jenerał Dywizyi
(podp:) *Kossecki.*

Zgodno z Wypisem:
W zast: Ministra Sprawiedliwości
Radca Stanu M. *Woźnicki.*
Za Sekretarza Jeneralnego:
Szef Bióra K. *Hoffmann.*

Kurs Listów Zastawnych.
Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego.
Za Sto złotych w Listach Zastawnych białych, bez trzech Kuponów.

Przedaiący żądaią	zł: 82 gr: 15	
Kupuiący ofiaruią	— 82 — —	
Istotnie przedano	— 82	do 82 gr: 15

W Warszawie dnia 10 Kwietnia 1828 r.
F. H. *Schaber* S. G. K. W.

Na ostatnich targach Warszawskich płacono za korzec Żyta zł: od 12 i pół do 13.— Pszenicy od 15 i pół do 18 — Jęczmienia od 13 do 14. — Owsa od 9 do 10. i gr: 5. — Siana furę iednokonną od 16 do 24; parokonną od 27 do 36 — Słomy furę zwyczayno od 6 do 9.

Z Petersburga d. 12 *Marca.* D. K.
(Z Gazety Senackiey)

W Naywyższych Ukazach do Kapituły Rossyyskich orderów, pod dniem 20 Lutego r. b. wyrażono:

Na przedstawienie Ministra Narodowego Oświecenia, Główno-zarządzaiącego sprawami wyznań cudzoziemskich, w nagrodę serdeczney i gorliwey służby, Naymiłościwiey policzamy: do orderu S. Włodzimierza 4tey klassy: Superintendentów Ewangielicko-Reformowanych: w Wilnie, Reczyńskiego, i Żmudzi, Moczulskiego, Pastora kościoła tegoż obrzędu w Petersburgu, Muralta, tudzież wyznania Ewangielicko-Augsburgskiego: Pastora kościoła Szwedzko-Fińskiego w Rewlu, Holmberga, i Proboszcza Szlisselburgskiego Awenariusa; a do orderu S. Anny 3ciey klassy: Pastora Gubernialnego Podolskiego Braumillera. Znaki orderu Rozkazuiemy Kapitule przesłać im przy dyplomatach.

W Naywyższach Ukazach pod dniem 29 Lutego i 2 Marca, obiawionych Rządzącemu Senatowi, przez Ministra spraw wewnętrznych, wyrażono:

Jego Cesarska Mość Naywyżey rozkazać raczył: oświadczyć Monarsze zadowolenie Permskiemu Gubernatorowi Cywilnemu i Rządcy Obwodu Białostockiego, oraz Sprawuiącemu obowiązek Gubernatora Archangielskiego, i Witebskiemu Gubernatorowi Cywilnemu, za rychłe wypełnienie danego im rozkazu o naborze rekrutów.

— Dnia 15. —

(Z Dziennika Petersburgskiego.)

Wczoray dnia 14 b. m. przybył do tuteyszey stolicy Radca Kollegialny Griboiedow, i przywiózł traktat pokoiu zawarty i podpisany z Persyią dnia 10/22 Lutego w Turkmantszaï.

Wystrzały 201 razy z dział na wałach twierdzy, ogłosiły natychmiast publiczności to szczęśliwe zdarzenie, zdziałane chwalebnemi czynami woyskowemi i negocyacyią, obfitą w niemniey świetne wypadki.

Dziś w Kaplicy pałacu Zimowego śpiewano uroczyste *Te Deum* na podziękowanie Wszechmocnemu.

Ileż to rzeczywiście iest pobudek do składania dzięków Wszechmocnemu za ukończenie woyny, uwieńczone korzystnym pokoiem, którego warunki nagradzaią wszelkie straty nieprzewidzianego napadu, i zapobiegaią ponowieniu iego!

Powiększenie kraiu, które Rossyia otrzymuie przez ten traktat, wystawia wszelką rękoymią, iakiey żądać można dla utrzymania naszych stosunków pokoiu z rządem Perskim.

Będziemy mogli niezwłocznie ogłosić publiczności wszystkie warunki tego ważnego układu.

— Dnia 16. —

Reskrypt N. Cesarza Jmci do Jenerała Gubernatora woyskowego w Petersburgu:

Traktat wiecznego pokoiu między Rossyią i Persyią został zawarty i podpisany w Turkmantszai dnia 10 Lutego r. b.

Akt ten zapewnia Rossyi granicę nową i zabezpieczoną; oprócz zupełnego wynagrodzenia wszystkich strat swoich, nabywa ona powiększenie kraiu przez przyłączenie do niey Kanatów Erywańskiego i Nakitszewańskiego, które odtąd nazywać się będą prowincyią Ormiańską.

Tak pokoiem niemniey korzystnym, iak chwalebnym, skończyła się ta woyna, którą wzniecila dla nas nieprzewidziana napaść.

Dziękuiąc BOGU, który zawsze wspiera dobrą sprawę, i który uwieńczył nasz oręż nową chwałą, pośpieszamy dać wam wiadomość o tym szczęśliwym wypadku, w przekonaniu, iż wszyscy wierni nasi poddani połączą swoie dziękczynne modły z temi, które wznosiemy do Naywyższego. Traktat pokoiu będzie niezwłocznie ogłoszony osobnym manifestem.

Jestem zawsze wam przychylny.

(podpisano) MIKOŁAY.

W Petetersburgu dnia 15 Marca 1828.

Ukazem z dnia 13 b. m. wydanym do Kantoru Dworu, N. Cesarz Jmć przychylaiąc się do prośby rzeczywistego Szambelana Hrabiego Franciszka Oczarowskiego, raczył uwolnić go od służby.

Śmierć wydarła familii i licznym przyiaciołom Alexego Swierczkowa, Rzeczywistego Radcę Stanu, Szambelana i Ministra pełnomocnego Jego Cesarskiey Mości przy Dworze Toskańskim. Po długiey a dolegliwey chorobie, zakończył życie dnia 10/28

)2(

Lutego we Florencyi, gdzie przez dziewięcioletni pobyt, umiał sobie ziednać szacunek powszechny prawością charakteru i cnotami domowemi, które uszczęśliwiały wszystkich, co go otaczali. Zostawił niepocieszoną wdowę i troie małoletnich dzieci.

Tłumaczenie na język Polski *Praktyczney Rossyyskiey Grammatyki* P. Mikołaia Grecza znayduie się iuż pod prassą. W przekładzie, poczynione zostały, nieodbicie potrzebne zastosowania do ducha języka i użytku czytelników Polskich. Tłumacz, pracuiący za zgodą i pod okiem autora, korzystał tak z obiaśnień ustnych, iako też z udzielonych mu późnieyszych popraw dodatków w rękopiśmie. Dzieło to, obeymuiące przeszło 35 arkuszy druku, wyydzie z pod prassy około końca Maja r. b.

Z Odessy d. 29 Lutego D. K.

Wiatr południowy, dosyć silny, który trwał przez kilka dni, otworzył port dla żeglugi.

Donoszą z Symferopola (w Krymie) pod dniem 12 Lutego, co następuie: — "Nakoniec od dni kilku zaczynamy doznawać temperatury, właściwey naszemu klimatowi, aniżeli była dotychczas; termometr wskazuie 9 do 10 stopni ciepła, powietrze iest spokoyne, a niebo czyste i pogodne. Pomimo tego iednak wszędzie ieszcze widać ogromne kupy śniegu, które się wznoszą do 3 lub 4 arszynów pod murami, gdzie ie wiatr namiotł. Dnia 6 Stycznia było w Nikicie, na brzegu południowym, 14ście stopni mrozu, a w Alupce i Mszatce mniey kilku stopniami. Drzewa oliwne i laurowe wytrzymały zimno, równie iak inne rośliny delikatnieysze, które śnieg ochronił."

Z Paryża d. 4 Kwietnia.

Onegday o 8 godzinie zrana udał się Król z rodziną swoią do Kościoła St. Germain l'Axerrois, gdzie od duchowieństwa był przyięty i pod baldachinem przed wielki Ołtarz zaprowadzony. O godzinie 10 powrócił J. K. M. do Tuilleries. Prezydował potem na radzie Ministrów dwie godziny trwaiącey i nakoniec na radzie gabinetowey, która ukończyła się o godzinie 3 zpołudnia, i oprócz Delfina i Ministrów znaydowali się na niey Parowie: Xżę Levis, Vicehrabia Lainé, Hr. Portal i Deputowani: Alexy Noailles i Bordeau. Przedmiotem miał bydź proiekt do ustawy względem pism peryiodycznych. Wczoray zaś odbył Król obrządek obmywania nóg w sali Dianny. Król obmywał nogi 12 chłopcom wystawiaiącym Apostołów, i każdego udarował 13 pięćfrankowkami, półmiskiem, bochenkiem chleba i dzbanem wina.

Mówią, iż dnia 12 b. m. Król i Delfin odbędą na polu Marsowem przegląd gwardyi i liniiowego woyska.

Xżę Talleyrand miał onegday posłuchanie u Króla.

Pierwszy sekretarz tuteyszego poselstwa Hiszpańskiego, P. Villalba, odiechał w tych dniach do Barcelony, iak mówią z propozycyią zaprowadzenia w Hiszpanii systematu rządu, któryby kraiom reszty Europy zaręczał bezpieczeństwo.

Posąg Ludwika XIV, który postawiony został na dziedzińcu pałacu Louvre, iest od miasta Caen zamówiony i dziełem P. Petitot. Odlał go P. Crosetier; obydwa zaś są uczniami P. Cartellier. Posąg będzie przez dwa tygodnie do widzenia.

Minister spraw wewnętrznych uwiadomił Towarzystwo jeograficzne, że N. Król Jmość na iego wniosek wyznaczył wdowie po Malte-Brun pensyią.

Pani Genlis iest tak bardzo chora, iż z łóżka nie wstaie.

Panna Eliza Garnerin donosi, iż w Niedzielę dnia 13 Kwietnia odprawi 32gą napowietrzną podróż i spuszczenie się na ziemię w balonie z daszkiem, i na tem zakończy na zawsze napowietrzną swoią żeglugę.

Uzbroienia na południu trwaią ciągle. Dnia 27 z. m. udał się oddział inżynierów do Tulonu, a dwie kompaniie artylerzystów także udać się maią. Woyska, które sądzą się bydź do Grecyi przeznaczone ożywione są naywiększym zapałem.

Udaiącemu się na Posła przy Dworze Rossyyskim Xciu Mortemart przydano za towarzyszów PP. Crussol, Bearn i Vicehrabię Mortemart.

Z Londynu piszą, że do Rossyi i Pruss zakupiono tam znaczną ilość saletry.

Sardyński Margr. St. Marsan, któremu podług ostatniego okolnika niewolno w Szwaycaryi bawić, znayduie się tu pod opieką naszego rządu.

Z Port-au-Prince donoszą pod dniem 7 Lutego, iż Rząd Haitański codziennie nowe papierowe pieniądze wydaie, które tracą iuż po 3 od sta.

Z Madrytu d. 24 Marca.

NN. Królestwo Jchmość kilka tylko dni zabawią w Saragossie.

Minister woienny podał Królowi plan względem rozłożenia korpusów woyska; lecz sądzą, że Król w zupełności go nie przyymie, a zwłaszcza co się tycze odciągnienia woysk z Katalonii.

Dwór zabawi kilka dni w Arragonii, a wiosnę przepędził w Araniuez.

Poseł Angielski przy Dworze naszem odebrał wczoray pisma od P. Lamb z Lizbony. Mówią, iż 10,000 woyska naszego stanie na granicy Portugalii. W Królestwie tem utworzyć się miała nad granicą naszą banda z 300 ludzi.

Intendentom prowincyy nalezano wezwać mieszkańców, aby do końc Kwietnia złożyli przodem trzecią część podatków.

— Dnia 25 —

(Z listów prywatnych.)

Podług dzisieyszey rządowey Gazety NN. Królestwo Jchmość wyiadą dnia 9go Kwietnia z Barcelony do Saragossy, gdzie zamyślaią dnia 22go przybydź.

Wyznaczona junta do zaprowadzenia oszczędności osądziła za potrzebnè zwinąć całkowicie lub przynaymniey znacznie zmnieyszyć gwardyią Królewską, przez co oszczędzonych zostanie naymniey 60 mill. realów; lecz zaledwo zaczęła rozwiiać ten proiekt, gdy nadszedł rozkaz Królewski, aby tego przedmiotu nietykała i zatrudniła się wynalezieniem gdzie indziey oszczędności.

Zdarzenia w Portugalii zrządziły dnia 22go burzliwe posiedzenie Rady stanu, na którem Jenerałowie Castanos i Venegas proponowali adres do Króla, iżby rząd zachował nayściśleyszą neutralność względem Portugalii. Biskup Leony, doświadczony polityk, popierał nayżywiey ten wniosek, za którym oświadczyli się także uczony Prawnik de la Torre i Jenerał Hr. Vinadito. Przed ukończeniem tego posiedzenia, które blisko dwie godziny trwało i na którem oba Infantowie zachowali naygłębsze milczenie, wszedł do sali P. Gonzales Salmon, Minister spraw zagranicznych, i odczytał odebrane zeszłego wieczora pismo od sprawuiącego interessa Anglii P. Bosanquet, ściągaiące się do powyższey neutralności i wypłaty należących się Anglii od Hiszpanii 53 mill. Franków kapitału i prowizyi.

Piękny pułk gwardyi konney, który od Listopada stał osadą w Madrycie odebrał rozkaz wyruszenia na granice Portugalii i przyłączenia się do dywizyi Jenerała Oneill.

Onegday nadeszło tu bardzo ważne pismo od P. Campuzano, Posła naszego w Lizbonie, przez gońca, który w 50 godzin tu przybył. Zawiera one propozycyią nowego Ministra spraw zagranicznych, aby oba Dwory półwyspu ściśle się z sobą połączyły. Pismo to nie iest dotąd Radzie stanu, udzielone ale u P. Salmon odbyła się nadzwyczayna rada Ministrów.

Z Lizbony d. 19 Marca.

Infant Don Miguel został w Braga, Viana i Guimaraes nieograniczonym Królem Portugalii wykrzykniony; w Koimbrze musiano odłożyć podobny zamysł, gdyż woysko nie okazało się skłonnym do tego.

(*Z Gazety le Messager.*) Woienny Angielski bryg Falcon przybył tu po 7 dniach żeglugi z Falmutu z pismami do P. Lamb, które maią bydź nader ważney osnowy. Hr. Porto-Santo nie przyiął Ministerstwa spraw zagranicznych, a Minister skarbowy ustąpi, iak słychać, swóy urząd Hr. Govea; zdaie się, że i woienny Minister Rio-Pardo nie długo pobawi na swoim stopniu. Zachodzi powszechna trwoga, ponieważ nikt nie przewiduie końca teraźnieyszego wzruszenia. Mnóstwo rodzin gotuie się do opuszczenia kraiu, iak tylko Anglicy odciągną. Onegday w wieczór pospolstwo pogrzebało konstytucyią, a władze wcale nie oparły się temu zgorszeniu. Dniem pierwey skupiło się pospólstwo w Setubal, znieważyło woysko i krzyczało: śmierć Don Pedro!! Żołnierze zniecierpliwieni, zabili i ranili kilkunastu buntowników, i zaledwo spokoyność przywrócona bydź mogła. Władza mieyska i dowódca woyskowy maią bydź z rozkazu rządu pod sąd oddanemi; oddalenie ich zdaie się bydź nieochybne.

Z Londynu d. 1 Kwietnia.

Na wczorayszem posiedzeniu Izby niższey Xżę Wellington doniosł, iż złożone będą Izbie pewne papiery, z których Lordowie przekonać się będą mogli, iak uskuteczniony został akt na przeszłych posiedzeniach uchwalony względem wypuszczenia na wewnętrzną potrzebę znayduiącego się w spichrzach zagranicznego zboża. Użył oraz tey sposobności do wyiaśnienia wnieść się maiącego bilu zbożowego. Zdania, rzekł, są iak wiadomo w tey mierze podzielone: iedni są za wysoką opłatą, drudzy za wolnym dowozem; ia i moi kolledzy poczytuiemy za nasz obowiązek proponować średnią drogę, dla pogodzenia stronnictw i dobra publiczności. Mimo różnych zdań zachodzi iednak powszechne przekonanie, iż należy stałe w tey mierze ustanowić prawidła, ażeby zapobiedz upadkowi rolnictwa kraiowego, które opłacać musi wielkie podatki i nie uczynić kraiu zawisłem od zagranicy, iako też zapobiedz głodowi i zbyteczney drogości dla pracuiącey klassy ludu. Potrzeba więc stanowić ma większe lub mnieysze cło, bo zupełny zakaz większe jeszcze złe rodzi, i t. d.

Izbie niższey doniósł P. Peel, iż we Czwartek wniesie o odroczenie posiedzeń do 14 Kwietnia. — P. Ch. Grant wniósł, aby Izba zamieniła się w wydział, dla rozważenia bilu zbożowego, a gdy to nastąpiło, dziękował nayprzód Izbie za dozwolone odłożenie tego wniosku dla iego słabości, potem oświadczył, iż nowy ten środek nie potrzebuie żadnego rozbioru, ponieważ iego zasady już w roku przeszłym uznane zostały. Na końcu przeszłorocznych posiedzeń oświadczył

Pan Canning, iż cofa ten bil, w celu wniesienia go na przyszłych posiedzeniach z takiemi odmianami, któreby iego przyięcie zapewniły. Zawieraią one dostateczną opiekę dla właścicieli ziemi, bez ukrzywdzenia iednak konsumuiacych. Akty r. 1815 i 1822 nie były dostatecznemi, zostawiały kray w niepewności i corocznie uciekać się musiano o tymczasowe zaradcze środki do Parlamentu. Należy więc raz na zawsze tey niepewności zapobiedz. Tu złożył mowca skalę opłaty od zagranicznego zboża. Wielu członków mówiło za i przeciw bilowi, którego Ministrowie bronili, poczem odroczyła Izba swoie posiedzenia, a dalsze spory względem w mowie będącego bilu nastąpić maią dnia 15 Kwietnia.

Gazeta *Globe* powstaie przeciw nowemu zbożowemu bilowi, i sądzi go bydź z umysłu tak zawikłanym, aby nas zaślepić; zawiera bowiem w sobie to wszystko co było nagannym w bilu Liwerpoola.

Dnia 27. Marca Poseł Rossyyski Xżę Liewen miał prywatne posłuchanie u J. K. Mci i oddał mu list od swoiego Monarchy. Nadzwyczayny Poseł Hiszpański, Hr. d'Alcudia, złożył także na prywatnem posłuchaniu J. K. Mci list wierzytelny iako pełnomocny Minister Xcia Luki, równie iak P. Madryd iako nadzwyczayny Poseł i pełnomocny Minister Rzeczypospolitey Kolumbiyskiey.

Dnia 29 Marca w wieczór odiechał N. Król Jmość do Windsor. Cieszy się naylepszem zdrowiem i powróci dnia 21 b. m. do tuteyszey stolicy.

Dziś rano nadeszły doniesienia z Turcyi. Uczynione Grekom propozycyie od Dywanu (wyraża Gazeta Kuryer) nie wstrzymaią nasze o rządu od uskutecznienia traktatu z dnia 6 Lipca. Z Petersburga dowiaduiemy się także, iż Cesarz Rossyi nie oddzieli się od swoich Sprzymierzyńców, i że w początkach okazał wielki wstręt do naruszenia pokoiu, chociaż był zpowodowany przez teraźnieyszy stan rzeczy czynnie wystąpić.

Listy z Petersburga donoszą, iż woyska Rossyyskie odebrały rozkaz do przeyścia dnia 28 Marca za Prut.

W przeszłą Sobotę Hr. Ofalia miał długą naradę z Hr. Dudley w wydziale spraw zagranicznych.

Dnia 28go z. m. Baron Heytesbury (P. Acourt) zasiadł w Izbie wyższey i wykonał przysięgę.

Z Lizbony mimo pomyślnego wiatru niemamy późnieyszych doniesień iak do 16 Marca. — Woienne slopy Kordelia i Britomart, każdy o 10 działach, popłynęły do Oporto, dla zasłaniania bawiących tam Anglików.

Gazeta *Standard* donosi z zapewnieniem, iż teraźnieysze Ministerium rozpoczęło z Stolicą S. w Rzymie układy względem zawarcia Konkordatu.

Gazeta *Sun* twierdzi, iż ma z pewnego źródła wiadomość, że Turcy żądaią na kilka miesięcy zawieszenia kroków nieprzyiacielskich i przez ten czas Bosfor ma bydź dla wszystkich okrętów otwartym. Słychać także, iż rząd nasz przeznaczył na Posła do Stambułu Lorda Stuart, a P. Stratford Cannig do Wiednia.

Na rachunek Rządu Rossyyskiego zakupiono tu 60 beczek czyszczoney saletry.

Rząd Chiliyski używa wszystkich sposobów dla zatarcia śladów woyny domowey. Ożywia się handel i utworzony od 28 Czerwca bank wzmiankowy w Coquimbo ułatwia czynności handlowe. Założono także w tym kraiu wiele szkółek dla chłopców i dziewcząt.

Jenerał Sucre sprawuie chwalebnie swóy urząd Prezydenta Rzeczypospolitey Boliwii; wszelako zazdrość iey względem Peru i Rzeczypospolitey rzeki Plata daie powód do nieprzyiemnych zayściów.

List z Laguaira pód dniem 13 Lutego wyraża: Zamachy Admirała Hiszpańskiego Laborda przeciw brzegom Kolumbiyskim zupełnie się nie powiodły. Pokazał on się pod Laguaira, rozdawał tytuły i urzędy pomiędzy tamecznych rojalistów, gdy nagle władza Karakaska odkryła spisek. Jenerał Arismendi rozkazał do 400 spiskowych rozstrzelać i uwięzić. Karakas zapełnione iest woyskiem; osada tuteysza, równie iak w Puerto-Cabello iest zmocnioną. Wszyscy są tu przekonanemi, iż dla kraiu niema nic użyteczniejszego iak podobny zamach wspólnego nieprzyiaciela, bo na owczas prywatne niesnaski poświęcone są sprawie publiczney.

Z Frankfortu d. 31 Marca.

Podług Gazety Korrespondenta Norembergskiego ziechali się w tey chwili deputowani od wielu większych i mnieyszych Dworów Niemieckich do Kassel, dla porozumienia się, iak mówią, względem przystąpienia do Prusko-Darmstadtskiey, czyli Bawarsko-Wirtembergskiey umowy celney.

Dziś powrócił tu sławny z podróży swoiey w Afryce nasz Ziomek, P. Edward Rüppel, po dziesięcioletniey niebytności.

Z Stambułu d. 11 Marca.

Wszyscy Ormianie Katolicy wygnanemi iuż są z stolicy: nawet zakonnice nie uszły tey surowości, musiały się w liczbie 600 oddalić do Angora; iednak żadna nie odstąpiła swey wiary. Teraz przychodzi koley na schysmatyckich Ormianów: Sułtan zażądał od ich gminy 37 mill. piastrów, rzekomo iakoby tę summę winni byli katolickim Ormianom. Żadne przełożenia nie skutkowały, nakazano niezwłocznie żądaną summę złożyć i oprócz tego wydano assygnacyie na 60 mill. piastrów na Ulemów i Magnatów Tureckich, iako dług należący się wygnanym Ormianom.

Dnia 8 b. m. nadeszła tu Angielska od tronu mowa i uspokoiła Chrześciian w Pera względem przyszłey polityki Anglii. Mimo tego nieufność Porty względem sprzymierzonych Mocarstw doszła do tego stopnia, że Reis-Effendy na oświadczenie tłumacza Niderlandzkiego poselstwa, iż ta mowa powinna nader bydź przyiemną Dywanowi, odpowiedział oziemble: "Tak też mówił tłumacz Angielski przed przeciwną prawu narodów bitwą pod Navarino, a wcale inaczey postąpiono." Ztem wszystkiem rozpoczęte z Grekami układy okazuią, że Dywan iest względem przyszłości bardzo niespokoyny, zwłaszcza, iż nieukontentowanie w stolicy coraz bardziey wzrasta.

Ciągłe czynione są z pośpiechem przygotowania do obrony; iednak następuiący przykład posłużyć może, że ciaśnina Dardanellów nie iest tak trudną do przebycia iak powszechnie sądzą. Rossyyski kupiecki okręt wymknąwszy się z tuteyszego portu w nocy, nie chcąc dać się przetrząsać pod Dardanellami, płynął śmiało przez kanał, choć grad kul usiłował go zatrzymać, i przepłynął go szczęśliwie. Przeszło 300 razy wystrzelono, a żadna kula nie trafiła okrętu. Podczas tego strzelania rozpękły się trzy naylepsze działa na bateriiach Tureckich, przez co killanaście osób zostało zabitych i wielką poniesiono szkodę. Teraz maią bydź batteryie w Dardanellach zmienione.

DODATEK DO N^ro 32. GAZETY KRAKOWSKIEY

z KRAKOWA dnia 20 KWIETNIA 1828 ROKU w NIEDZIELĘ.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na 0° Reaumira.

Dzień godzina	Barometr z reduk: na 0° R.	Therm: czyli stop: zim: i ciepła	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
Kwiet:	cali lin:	stopnie	stop:			
god: 7	27 4, 608	+ 7. 4	86	Zachodni słaby	Pochmurno	o g. 9 deszcz.
12	„ 4, 535	+13. 1	66	„ „	Chmury	
15. 3	„ 4, 308	+13. 1	70	Południowy słaby	Pogoda z chmur:	Deszcz.
9	„ 4, 558	+ 6. 5	89	Połnocny słaby	„ „	
7	27 5, 064	+ 7. 6	85	Zachodni słaby	Chmury	
16. 12	„ 5, 148	+13. 5	66	Połud: Za. średni	„ „	
3	„ 4, 612	+14. 7	60	„ słaby	„ „	
9	„ 4, 028	+ 9. 6	80	„ „	Pochmurno	
7	27 4, 101	+ 8. 7	84	Połn: Ws. słaby	Pogoda z chmur:	Wschodni słaby.
17. 12	„ 3, 650	+17. 6	60	Południowy średni	„ „	Południowy średni
3	„ 3, 178	+19. 3	55	„ słaby	„ „	„ słaby.
9	„ 3, 563	+11. 8	75	Wschodni słaby	„ „	Wschodni słaby
7	27 2, 107	+ 9. 6	83	Wschodni słaby	Pogoda z chmur:	
18. 12	„ 3, 008	+17. 0	75	„ „	„ „	
3	„ 2, 681	+18. 4	60	„ „	„ „	
2	„ 2, 897	+12. 8	78	„ „	„ „	

J. *Steczkowski*, Z. A. O.

— *Z Krakowa.* —

WYDZIAŁ SPRAW WEWNĘTRZNYCH i POLICYI w SENACIE RZĄDZĄCYM
Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Bractwo Miłosierdzia i Banku Pobożnego w Krakowie przedstawieniem swam z dnia 4 Stycznia r. b. doniosło Senatowi Rządzącemu W. M. Krakowa, że P. Maciey Zadębski Pisarz przy Prokuratoryi Kapituły Katedralney Krakowskiey, złożył w Kassie tegoż Bractwa Summę zł: 6000 w gotowiźnie z przeznaczeniem oneyże na Legata dla niektórych Instytutów tuteyszych iako to:

a) Zł: Pol: 4000 dla Bractwa Miłosierdzia w połowie na jałmużny dla wstydzących się żebrać, a w drugiey połowie na Bank Pobożny z warunkiem oraz reparowania z procentów od Kapitału tego ulokowanym bydź winnego, zegaru XX. Bernardynów Krakowskich, gdy będzie tego potrzeba; albowiem tenże zegar obecnie przez P. Zadębskiego całkiem wyreparowanym został.

b) Zł: Pol: 1000 dla Szpitala Sgo Łazarza, tudzież.

c) Zł: Pol: 1000 dla Domu ogólnego Schronienia Ubogich pod Opieką Towarzystwa Dobroczynności zostaiących, zastrzegaiąc sobie przy oddaniu całkowitey Summy rzeczoney Zł: 6000 pod zarząd Bractwa Miłosierdzia i Banku Pobożnego, pobieranie od niey procentu z Kassy dopiero wspomnionego Bractwa, aż do naydłuższych dni życia swego, po śmierci zaś iego, iżby Bractwo Miłosierdzia corocznie procent od Kapitału Zł: 1000 Szpitalowi Sgo Łazarza, i od takiegoż Kapitału procent do Kassy Towarzystwa Dobroczynności w kwocie Zł: 50 wypłacało, przeto Senat Rządzący Uchwałą swą w dniu 12 Lutego r. b. do L. 100 zapadłą Legata powyż wyszczególnione w duchu Artykułu 910 K. C. z zastrzeżeniem praw trzeciego zatwierdził — Wydział zaś Spraw Wewnętrznych i Policyi, czyn tak chwalebny P. Zadębskiego do dobra ludzkości zmierzaiący, ninieyszem do publiczney wiadomości podaie.

W Krakowie dnia 31 Marca 1828 roku.
Senator Prezyduiący
Sobolewski.
Konwicki, S. W.

Towarzystwo Dobroczynności.

Zasilone w funduszach dla Ubogich Domu Schronienia z Kwesty Wielkopiątkowey, które z względu wzorowego i ciągłego poświęcania się (mimo przykrey chwili) dostoynych Dam, pod przewodnictwem JW. Woiewodziny Małachowskiey dla cierpiących niedolę, składa powinne dzięki, iako wyraz błogosławieństw, o które, poratowana nędza dla Dobroczynnych, nieprzestaie błagać Wszechmocnego.

Z Rzymu d. 27 Marca.

Wczoray widzieliśmy pole Annibala i wzgórza Tuskulańskie i Albańskie okryte śniegiem, co w naszey okolicy w tey porze roku bardzo rzadko się trafia.

Listy z Neapolu donszą, iż na Wezuwiuszu obok iego wierzchołka zrobił się nowy otwor, z którego płynie lawa, lecz żadnoy nie zrządza szkody.

Pomiędzy obrazami, które tu Rossyyski Malarz Iwan Eggink wystawił, postrzegać się daie scena z traiedyi Don Carlos Schillera. Na posąg Tassa, który tu ma bydź wystawiony, ukończył Kawaler Fabbris kolosalny wzór. Wystawia Poetę gdy wzywa Muzę.

Z Hagi d. 31 Marca.

Posiedzenia Stanów jeneralnych iutro przez Ministra spraw wewnętrznych w imieniu J. K. Mci zakończone zostaną.

Dnia 27 b. m. w wieczór w kopalni węgli Seraign przy Leodyium zdarzyło się okropne nieszczęście. Przez nagłe zapalenie się węgli, co zapewne palne powietrze zrządziło, utraciło 39 robotników życie, pomiędzy któremi znayduie się 24 oyców rodzin.

Reszta 24 których z kopalni wyciągnięto, było wielu wpółuduszonych, iednak przez spieszny ratunek wszystkich do życia przywrócono. Kopalnia iest wewnątrz zupełnie zniszczona.

Z Odessy d. 22 Marca.

Doniesienia z Stambułu do 15go Marca nie zawieraią nic nowego. Przybyłe tu Austryiackie statki otrzymały ograniczone firmany do przepływu Bosforu.

Naięte tu przez nasz rząd kupieckie statki popłynęły do Sebastopola dla przewiezienia amunicyi. Rozpoczęcie kroków nieprzyiacielskich zdaie się więc zbliżać.

Od granic Tureckich d. 26 Marca.

Przednia straż Kurdów, których się tak bardzo wszędzie lękaią, przybyła iuż w liczbie 10,000 do Skutary, i dzicy ci goście przerazić mieli strachem spokoynych mieszkańców tey prowincyi.

Gazeta powszechna zawiera następuiący artykuł z Tryiestu pod dniem 26 Marca: Przybył tu zwyczayny pocztowy statek z Korfu i przywiózł listy do 16 b. m. Hr. Guilleminot znaydował się do dnia tego ieszcze w Korfu. Do Modon przybyła z Alexandryi Egipska eskadra, złożona z 15 woiennych i 25 przewozowych statków; domyślaią się, że iest przeznaczoną do zabrania z Grecyi woysk Ibrahima Baszy.

Gazeta Florencka donosi pod dniem 14 Marca z Tryiestu: że podług doniesień z Grecyi, Jenerał Church zabrał kilkanaście przeznaczonych do Missolongi konwoiów, w których znaydowała się wielka paka firmanów do Baszów różnych prowincyy i osobny do Ibrahima Baszy. Wszystkie zapełnione są obrzydłemi pociskami na Chrześcian. Pomiędzy temi papierami znaleziono także plan tegoroczney kampanii, którą Dywan zamyśla przeciw Grecyi rozpocząć. Wszystko to przekonywa o właściwych zamiarach Porty i oddala wszelką nadzieię poiednania się z sprzymierzonemi Mocarstwami.

TEATR NARODOWY.

Dziś w Niedzielę, to iest dnia 20 b. m. daną będzie Wielka nowa nigdy na Scenie tutzyszey nie grana Komedya w 3ch aktach, z francuzkiego przetłómaczona: *Dyianna Xiężniczka Barcelony*, czyli *Duma i Miłość.*

W przyszły Wtorek, to iest dnia 22 b. m., na Benefis Józefa Sobieskiego daną będzie Wielka narodowa Trajedya w 5ciu aktach, wierszem oryginalnie przez Humnickiego napisana: *Żołkiewski pod Cecorą.*

DONIESIENIA.

Wydział Dochodów Publicznych i Skarbu &c.

Z mocy rozporządzenia Senatu Rządzącego z dnia 11 b. m. do L. 1330 wydanego, zawiadomia Publiczność, iż użytek z paszy Błonia Mieyskiego za Rogatką 8mą mieyską po-

łożonego, przez publiczną Licytacyią w dniu 1 Maja r. b. w godzinach przedpołudniowych w Biórze Wydziału Dochodów Publicznych i Skarbu na lat trzy, to iest: od dnia 1 Czerwca 1828 r. do dnia ostatniego Maja 1831 r. wydzierżawiony zostanie.— Licytacyia ninieysza zacznie się od ceny rocznego czynszu w kwocie zł. Pol: 1001. Chęć maiący licytowania wspomniony użytek przed zaczęciem takowey licytacyi złożą pro Vadio dziesiątą część powyższey kwoty, to iest zł. Pol: 100 gr. 3. O dalszych zaś warunkach każdego czasu w Wydziale Dochodów Publicznych i Skarbu dowiedzieć się można.

W Krakowie dnia 17 Kwietnia 1828 r. J. *Sołtykowicz.*

Gudomski, Sekr. Wydz.

Z mocy Wyroków Trybunału Pierwszey Instancyi Wolnego Miasta Krakowa i jego Okręgu między Sukcessorami pełnoletniemi ś. p. Antoniego Morbitzera z iedney, a Opieką małoletniego Jana Morbitzera z drugiey strony zapadłych; pierwszego ddto 17 Listopada 1827 daiącego mieysce sprzedarzy przez publiczną licytacyią Kamienicy w Krakowie przy głównym Rynku pod L. 236 stoiącey do rzeczonych Sukcessorów należącey, tudzież powtórnego z dnia 4go Marca r. b. zatwierdzaiącego uchwalone przez właściwą Radę Familiyną warunki teyże licytacyi, niemniey na żądanie i przy popieraniu rzeczonych wyżey Sukcessorów pełnoletnich, iako to: W. Tekli Morbitzerowey wdowy, W. Tekli z Morbitzerów Wolfowey w assystencyi Męża W. Wincentego Wolfa Kupca i Obyw: Krakow: działaiącey, W. Konstantego Morbitzera Kupca i Obyw: Krak: i W. Antoniego Morbitzera Obyw. Krak:, wszystkich w Krakowie w Rynku pod L. 236 zamieszkanie, co do Aktu tego obieraiących przez W. Adama Krzyżanowskiego O. P. D. i Adwokata Sądowego przy Ulicy Szpitalney pod L. 561 zamieszkałego czyniących, równie na rzecz rzeczonego wyżey małoletniego Jana Morbitzera przez Opiekuna swego JW. Jacka Mieroszewskiego przy Ulicy Kanonney pod L. 124 zamieszkałego zastąpionego, odbędzie się w Biórze podpisanego Notaryusza publicznego w Krakowie przy Ulicy Grodzkiey pod L. 229 zamieszkałego dnia 6 Maja r. b. 1828 o godz: 10 ranney licytacyia przedstanowcza Kamienicy w Krakowie przy Rynku głównym pod L. 236 stoiącey; cena pierwszego wywołania wynosi Zł. Pol: 46,816 gr. 2, iako szacunek teyże Kamienicy z Urzędowey detaxacyi świeżo odbytey stanowiąca. Między innemi warunkami licytować chcący winni złożyć przed rozpoczęciem licytacyi tytułem Vadii dziesiątą część summy szacunkowey. Widerkauf 500 Zł. Pol. i 20,000 Zł. Pol. na rzecz małoletniego Jana Morbitzer, z obowiązkiem płacenia procentu po 5/100 zostać mogą do czasu oznaczonego w warunkach przy nabywcy, reszta w dniach 20tu po licytacyi stanowczey zapłaconą bydź winna. Dalsze warunki, tytuły własności teyże realności i detaxacyia iey Urzędowa, każdego czasu w Biórze podpisanego Notaryusza przeyrzane bydź mogą.

W Krakowie dnia 20 Marca 1828 r. Notaryusz publiczny Krakowski:

Antoni M...akiewicz, O. P. D.

Dnia 22 Kwietnia 1828 r. o godzinie 9tey ranney, a o 3ciey po południu w Krakowie na Rynku głównym, to iest w gmachu Sukiennic odbędzie się Licytacyia publiczna pierścionka złotego z 7 brylancikami, tudzież stołków, stołów, komody, kanapy, i t. p. sprzętów domowych, a to za gotową zapłatę.

W Krakowie dnia 18 Kwietnia 1828 r. T. *Jarzy...ski*, Kom: Sąd.

Na małey Wesoły przy Ulicy Lubicz Dom drewniany ze Staynią zaiezdną, drugi murowany z różnemi do tychże przybudowaniami, i znaczney wielkości Ogrodem pod Nrami 204/5, są z wolney ręki do sprzedania. Życzący sobie onych nabyć, raczy się zgłosić do właściciela pod Numer zwyż wyrażony.

Dyrekcyia Dóbr Jaśnie Wielmożnego Karola Barona Badenfelda ogłasza ninieyszem iako w Państwie Radłów Cyrkule Bocheńskim w Galicyi znaczna ilość nayszlachetnieyszych Baranów i Owiec z oryginalney Elektoral-rassy na sprzedaż przeznaczona iest; wygórowana cienkość i równość wełny ozdabia to, z tak czystey Rassy sławne stado, i obiecuie posiadaczom Dóbr i Gospodarzom, którzy z niego Owce nabydźby sobie życzyli znaczne korzyści.

Ochotni kupna zecucą w celu uskutecznienia kupna do Ekonomii w Radłowie udać się, która potrzebne obiaśnienie udzielić, stado dla opatrzenia przedstawić i względem nayumierniey szey ceny ułożyć się umocowana iest. — Listy od opłaty pocztowey wolne w Tarnowie, iako nayblizszey Stacyi pocztowey odbierane będą.